// ప్రాయశ్చిత్తము మృత్తికాస్నానము నదీస్నానము పంచగవ్య ప్రాశనము //

పురాణోక్తవిధానము

ఆచమ్య / కేశవ .... శ్రీకృష్ణ //

దేశకాలౌ సంకీర్త్య .. శరీర శుద్ధ్యర్థం – పూర్వకృత పాపక్షయార్థం - అదివ్యాధి నివారణార్థం – ప్రాయశ్చిత్తం కరిష్యే ((తీర్థశ్రాద్ధాధికార సిద్ధ్యర్థం) – తీర్థశ్రాద్ధములందు కూడా ఆచరించి తీర్థోపవాసము చేసి తరువారి రోజున్ తీర్థ శ్రాద్ధము ఆచరించు సాంప్రదాయము ఉన్నది)

// దదాదౌ కలశ గణపతి పూజనంచ కరిష్యే // పూజానంతరం //

పునః ఆచమ్య –

ద్వేదర్భేణ పవిత్రం కృత్వా పవిత్రో ధారయిత్వా పవిత్రధారణం నమః //

శ్లో // తిథిర్విష్ణుఃతథావారం నక్షత్రం విష్ణురేవచ /
యోగశ్చ కరణంచైవ సర్వం విష్ణుమయంజగత్ // గోవింద గోవింద

శ్రీ మహా విష్ణో రాజ్ఞ్యయా ప్రవర్ధమానస్య అద్య బ్రహ్మణః ద్వితీయ పరార్థే శ్వేత వరాహ కల్పే వైవస్వత మన్వంతరే ప్రథమ పాదే జంబూద్వీపే భరత వర్షే భరత ఖండే వర్తమాన వ్యావహారిక శ్రీ .... నామ సంవత్సరే ......ఆయనే ......ఋతౌ .... మాసే ... పక్షే ... తిథౌ అద్య వాసరే ... వాసరే విష్ణు వాసరె విష్ణు నక్షత్రే , విష్ణు యోగే విష్ణుకరణ యేవంగుణ విశేశణ విశిష్టాయాం పుణ్య తిథౌ / ప్రాచీనావీతి / శరీరశుద్ధ్యర్థమ్ ప్రాయశ్చిత్తం కరిష్యే // సవ్యేన యవోదకమహం కరిష్యే //

ప్రాచీనావీతి / తిలోదకమహం కరిష్యే //

// నివీతి // అశేశ పాపక్షయార్థం బ్రహ్మదండమాచరిష్యే – తిలదర్భ హిరణ్యం గృహీత్వా //

అనాద్య విద్యావాసనయా ప్రవర్తమానేస్మిన్ సంసార చక్రే విచిత్రితాభిః కర్మ గతిభిః విచిత్రితాసు అనేక యేనిశు పునః పునః కేనవా కర్మ విశేశేణ ఇదానీం మనుష్య జన్మ ప్రాప్నువతః .... గోత్రః ....నామధేయస్య జన్మాభ్యాసాత్ జన్మప్రభృతిభిః యేతత్ క్షణపర్యంతం మధ్య వత్రనకాలే సంభావితానాం పాపానాం బాల్య కౌమార యవ్వన

వార్ధిక్యాఖ్యేశు తత్ తత్ వయోవిశేషేషు కాయక వాచక మానసికానాం కామ క్రోధ లోభ మోహ హద మాత్సర్యానాం వాక్ పాణి పాద పాయూపస్థానాం స్వక్ చక్షు శ్రోత్ర జిహ్వా నాసికాభ్యశ్చ కృతానాం ప్రకాశ కృత బ్రహ్మహత్యా సురాపాన స్వర్ణస్తేయ గురుదారాగమన తత్స యోగిత్వ నామధేయ భేద ప్రపంచిత పంచ మహాపాతక వ్యతిరిక్తానాం రహస్య కృత మహాపాతకానాం / పితృ మాతృ గురు భ్రాతాది తాడన తర్జన బ్రాహ్మణస్య మర్మగామి దేవదూశణ వన గో ద్విజ దేవ సంబంధి భూమ్యాద్యపహరణ, అన్యాయార్జిత, ద్విజవిత్తాపహార, గుర్వధిక్షేపణ, తటాకారామ విచేదన, దహన కర్మ, విష ప్రయెగ, అభిచార, సాహస సంగ్రామోన్మదన, అసచ్ఛాస్త్రాభ్యాస, అపరిచిత చికిత్స, ప్రాయశ్చిత్త శకుననీతి జ్యోతిశ్శాస్త్రాభిగమన, ఛందో నిందా, అపకర్శణ, కర్తృకరణ – న్యాయకరణ - ధరణీవితరణాది ధర్మకార్య విఘ్నాచరణ, ఆత్మోత్కర్శన, పరనిందా సాపవాద, అనృతభాశణ, పంక్తిభేద, పృధక్ పాక, ప్రతిశృతాప్రదాయినాం, బ్రహ్మహత్యాసమానానాం//

గ్రమకుక్కుట లశున విడ్వరాద్య అభక్షా భక్షణ, అఘ్రేయా ఘ్రాణ, పుష్పిణీ ముఖాస్వాదన, నఖ ముఖాదన, నఖ ముఖ నికృంతన, నీరాపాన, కపిలాగో పయః పాన, పంచమహాయజ్ఞోపాసనా పరిత్యాగ, కూటసాక్షాదీనాం సురాపాన సమానానాం //

బ్రాహ్మణ స్త్రీ రజిత కరి తురగ మనుజ మానినీ రత్న ధేను గందనాగరు కర్పూర కస్తూరీ పట్టు వస్త్ర, హస్తవిన్యస్త, వల్లీ పల్లవాకార తృణ కాష్ట,. గృహోపకర్శన, ధన ధాన్యాది అపహరణాదీనాం స్వర్ణస్తేయ సమానానాం //

పితృశ్వస్ర, మాతృ శ్వస్రు, మాతృసాపత్ని, మాతులాని, భ్రాతృ భార్య, భ్రాతృ తనయా, భగినీ,అచార్య తనయా, స్నూశా, సఖ భార్యా, సఖ తనయా, ప్రవరాజితా,శరణాగతా, రాజ్ఞీ, ధాత్రీ, సాధ్వీ, వర్ణోత్తమా, అంత్యజాతా, గమనానాం గురుధారా గమన సమానానాం //

దంభాస్త్ర ధారణ, అంగ వైకల్య ప్రతికూల, శూద్రసేవాధితత్వ, భృతకాధ్యయనాధ్యాపకాన్నకరణా నాహితాగ్నిత్వ బహువశనత్వ పౌరోహిత్యాధ్వర దక్షిణ కృషి కర్మా, హయాది శిక్షణా భారవాహిత్వ శిల్ప విద్యాభ్యాసాదీనాం, గోవధ,వ్రాస్న స్నేహ, ఋణాపకర్షణ, పణ్య విక్రయ, పరవేదన, పరదారా వార్ధిక్య, లవణ విక్రయ స్త్రీ శూద్ర విట క్షత్రియ వధ – నిందా – తదర్థోపరి

జీవన , నాస్తిక్య వ్రత లోప ధాన్య కూప్య పశు స్తేయ, అయాజ్య యాచక, పితృ మాతృ సుత త్యాగ, కన్యా దూశణ, పరనిందా, మధ్యమస్త్రీ నిశేవణ, అనాశ్రమ వాస, పరాన్న, పర పృశ్టత్వ, అసఛ్ఛాస్త్రాభ్యాస, భార్యా విక్రయాదీనాం ఏకైక ఉప పాతకానాం //

గజ, శ్వేష్ట్ర, ఖర, ఖడ్గ, మహిష, మృగ, శరభ, శార్ధూల, సింహ, వ్యాఘ్ర, భల్లూక, సూకర, బృశసూకర, హరిణీ, శ్వాన, వానర, జంబూక, మేష, మృగాదీనాం నానా ప్రాణి వదానాం //

సంకిలీ కరణానాం //

మయూర, ఝుశక, హంస, సాలావృక, గృహమేధిక, జరాయుజ, అండజ, చక్రవాక, పారావత, కుక్కుటాండస్ఫోటన, మధ్యాను గత ఫలేక్షు కుసుమస్తేయాదీనాం, మలినీకరణానాం //

అయోని, పశుయోని, ముఖయోని, తేతొత్సర్జన, ఉజ్ఞానాసారంధ్ర కరణ, విశయ వ్యవహార, విశమయవహారోప జీవన, వాక్పారుశ్య, దండపారుశ్య, సాయస క్రీడన, ద్యూత, అకాల దంతదావన, అభ్యంగ మైధున, క్షారాలాపాదీనాం //

వేశ్యాగమన, దాసీగమన, విధవాగమన, కన్యాగమన, రజస్వలాగమన, అప్రతిలోమజాగమన, అవరుద్ధవధూగమనానాం, సురాపాన సమానానాం//

ఏకాదశ్యాన్న, గణాన్న, గణికాన్న, పంధాన్న, సత్రాన్న, సమూహాన్న, సూతికాన్న, మాసికాన్న, దేవలకాన్న, తురుష్కాన్న, కారాగార నివాస భోజన, తురుశ్కాద్వ్యోప భోగ, తురుశ్కమధ్యేనివాస, తురుశ్కమధ్యే సంస్పృష్ట, తురుశ్క సేవా భోగాదీనాం /

కుగ్రామవాస, వాగ్నిష్టుర, దుర్గృహ,దుర్భాండ భోజన, పునః పక్వపాకయిత్వా, అహః ఖట్వాంగ శయన, చిత్రవస్త్రాలంకార, స్వప్నే ఇంద్రియ స్కలనాదీనాం, అష్టమీ – చతుర్దశీ దివాభోజన, భానువారేశు – పర్వేశు రాత్రి భోజన, గర్భిణీ మనోరథ అకరణాదీనాం, కన్యకా సహభోజన, పుత్రికా సహభోజన, భార్యాసహభోజన, అసాక్షీ తాంబూల, రత్యాచరణాదీనాం, అమంత్ర హవన, ఆచార్య హాస్య, జప హాస్య, శౌచ భ్రష్ట, చితాకాష్ట యూప అన్యత్ర ఉయోగన, చాండాల శూద్ర సేవాదీనాం, అ జ్ఞానతో జ్ఞానతః — చిరకాల భ్యస్తానాం, అ జ్ఞానతో జ్ఞానతః –

నిరంతర భ్యస్తానాం,, అజ్ఞానతో జ్ఞానతః – బహుకాలభ్యస్తానాం, బహూనాం, బహు విధానాం సర్వేశాం, పాపానాం ప్రయశ్చిత్తార్థం సమస్త పాపక్షయార్థం గోదానం కరిశ్యే / గోదానసాద్గుణ్యార్థం – దక్షిణాదానం కరిశ్యే //

శ్లో . సమస్త సంపత్ సమవాప్తి హేతవః స్సముద్ధితాపత్ కులధూమకేతవః /
అపార సంసార సమ్రుద్ద సేతవః పునంతు మాం బ్రాహ్మణ పాదపాంసవః //
ఆపద్ఘనధ్వాంత సహస్రభానవః సమీహితార్థార్పన కామధేనవః /
సమస్తతీర్థాంబు పవిత్రమూర్తయో రక్షంతు మాం బ్రాహ్మణ పాంసవః //
విప్రాఘు దర్శనాత్ క్శిప్రం / క్షీయంతే పాపరాశయః /
వందనాన్ మంగళావాప్తిః /అర్చనాదచ్యుతం పదం /
ఆదివ్యాది హరన్యాణాం / మృత్యుదారిద్ర్యనాశనం /
శ్రీ పుష్టిః కీర్తిదం వందే విప్రశ్రీ పాద పంకజం //

తిలోదక అర్ఘ్యోదక యవోదకం నమః //

కృఛ్చత్రయమాచరిష్యే - గోదానం – హిరణ్య దానం – ఆజ్యదానం- ధాన్య దానం – భూరసీదానార్థం ఇతి సంకల్ప్య //

తత్సత్ బ్రహ్మార్పణమస్తు //

మృత్తికా స్నానము

ఆచమ్య / కేశవ .... శ్రీకృష్ణ //

దేశకాలౌ సంకీర్త్యా .. శరీర శుద్ధ్యర్థం – పూర్వకృత పాపక్షయార్థం - అదివ్యాధి నివారణార్థం

((తీర్థశ్రాద్ధాధికార సిద్ధ్యర్థం) – తీర్థశ్రాద్ధములందు కూడా ఆచరించి తీర్థోపవాసము చేసి తరువారి రోజున్ తీర్థ శ్రాద్ధము ఆచరించు సాంపదాయము ఉన్నది)

మృత్తికాస్నానం కరిష్యే //

శ్లో.. ఆగచ్ఛ సర్వ కళ్యాణి వసుధా లోకధారిణీ /
పృథ్వీ త్వం బ్రహ్మణా దత్తసి కాశ్యపేనాభి వందితా //

శ్లో.. రత్నాకరే విష్ణునాత్వం ధృతా వారహ రూపిణీ /
ఆగచ్ఛ వరదే ధాత్రి యజ్ఞేస్మిన్ శుభదాయినీ // ఇతి మృదం ఖనిత్వా

శ్లో.. విష్ణు శక్తి సముత్పన్నే శంఖ వర్ణే మహీతలే /
అనేక రత్న సంపన్నే భూమిదేవీ నమోస్తుతే // లోష్టమాదాయ

శ్లో.. దూర్వే అమృత సంపన్నే / శతమూలే శతాంకురే //
ఆయురారోగ్యమైశ్వర్యం / పుత్రపౌత్రాభివర్ధినీ //మృదోపరి దూర్వాంకురాని స్థాపయేత్

శ్లో.. మృణ్మేహర కృతంపాపం / మృణ్మే మమ శుభప్రదా //
దేహే త్వంలేపనాత్ దేవీ / పరమాస్తు గతిర్మమ //

శ్లో.. మృత్తికే బ్రహ్మ రూపేత్వం / మృత్తికే విష్ణురూపిణీ //
సుకృతందుష్కృతం చైవ / మాం ప్రాపయ పరాంగతిం // మృదంహస్తే లేపయేత్ /

శ్లో.. ఇంద్రో అమరావతీనాథా / శమీదేవ్యాస్తునాయకః //
వజ్రాయుధశ్చ ప్రాగీశః / తతశ్చైరావతో గజః // అంగుష్ట అనామికాభ్యాం పూర్వస్యాం క్షిపేత్ / (ఉంగరపు వేలుతో తూర్పునకు చిలకరించవలెను)

శ్లో.. యమః సంయమనీ నాథః / శ్యామలాయా మనః ప్రియః //
దండభృన్మహిశారూడో / దక్షిణస్యాం దిశిస్థితః // ఇతి దక్షిణతః.

శ్లో.. పురీ శ్రద్ధావతీయస్యా / ప్రియభార్యాచ కాళికా //

నక్ర వాహ పాశధరః / వరుణః పశ్చిమేశ్వరః // ఇతి పశ్చిమతః.

శ్లో.. కుబేరశ్చలకాయాంతు / చిత్రరేఖా ప్రియాంగనా /

హయోవాహః ఖడ్గధరః / ఉదీచ్యాం దిశివర్తతే // ఇతి ఉత్తరతః.

శ్లో.. ఊర్ధ్వస్థితం మహాకాయం /అంతరిక్షే మరుత్వతే //

పూజమేధ్భక్తియుక్తంచ / మనోగతవిధాయినః //

శ్లో.. పృధ్వీ త్వయాధృతాలోకాః / దేవీత్వం విష్ణునాధృతః //

త్వంచధారయమాందేవీ / పవిత్రంకురుమాంసదా // ఇతి భూమౌనిధాయ.

శ్లో.. మమేదానంపురాయంతు మృత్తికే వృతమంజసా //

పాపనాశయ పుష్టించ ప్రయచ్చాసు వసుంధరే //

ఓజస్తేజ ప్రకాశశ్చ దేహివిశ్వంభరేసదా /

ఐహికాముశ్మికసుఖం తవమేధారణాద్భవేత్ //

శ్లో.. ధ్యాయేత్ సదా సవిత్రుమండల మధ్యవర్తిన్ /

నారయణస్సరసిజాసన సన్నివిష్టః //

కేయూరవాన్ మకరకుండలవాన్ కిరీటీ /

హరిహిరణ్మయవృత ధృత శంఖచక్రః // ఆదిత్యం దర్శయిత్వా.

శిరః – ముఖే –గ్రీవాయాం – బాహౌ – కక్షౌ –హృదయే- నాభిః –కట్యా-పృష్టభాగే – ఊరుభాగే – జంఘభాగే – చరణయేః ఆలిప్యా, తీర్థంగత్వా,

శ్లో.. అనయామి జలేశుద్దై పవిత్రీకరణం శుభం /

నమామిత్వం మహాభాగే ప్రసీద పరమేశ్వరీ //

అథ అర్ఘ్య ప్రదాన //

శ్లో.. తీర్థరాజ నమస్తుభ్యం విష్ణుపాదోద్భవా శివా /

గృహాణార్ఘ్యం మయాదత్తం గౌరీ ప్రియ వల్లభా // ఇతి ప్రథమార్ఘ్యం సమర్పయామి,

శ్లో.. కరుణా రస సంపూర్ణే కలి కల్మశనాశినీ /
సవిత్రీ సర్వ కామానాం గృహాణార్ఘ్యం నమేస్తుతే // ద్వితీయార్ఘ్యం,

శ్లో.. భాస్కరాయ నమస్తుభ్యం సర్వాఘౌఘ నికృంతన /
అర్ఘ్యం దాస్యామి తేదేవ రక్షమాం మను కంపయా // తృతీయార్ఘ్యం సమర్పయామి,

అథమార్జనం //

శ్లో.. శ్రీకాశ్యాంచ గయా ప్రయాగ హిమత్కేదార రామేశ్వరా /
శ్రీశైలాది పుశ్కరనదీంశ్చాహోబిలంచాంబికాం //
శ్రీమద్వేంకట కుంభకోణ మధురాం శ్రీరంగ సింహాచలే /
శ్రీకూర్మం పురుషోత్తమం ప్రతినిధిం స్వక్షేత్ర యోగ్యాత్ ఫలం //

శ్లో.. పద్మానసే పద్మఊరూ పద్మాక్షీ పద్మ సంభవే /
త్వాంమాం భజస్య పద్మాక్షీ యేనసౌఖ్యం లభామ్యహం //

శ్లో.. ఇమేశ్రియే పద్మహస్తే సుగంధే వక్షస్థలే పుణ్యసుజాయమానైః /
ప్రమోదమానైః అభిమన్యమానైః పుత్రై పౌత్రైఃవర్ధతాం దీర్ఘమాయుః //

శ్లో.. పుత్రపౌత్ర ధనంధాన్యం హస్త్యశ్వాజావిగోరథం /
ప్రజానాంభవతి మాతా ఆయుశ్మంతం కరోతుమాం //

శ్లో.. ఆదిత్య చంద్రావనిజాగ్ని జీవ శుక్రార్కపుత్రా వపిరాహకేతవః /
యేతే గ్రహాస్తేత్యఖిలార్థసిద్ధిం కుర్వంతు నిత్యంస్థిరకాల భోగం //

భోయజమానా తవ జన్మాభ్యాసాత్ జన్మప్రభృతిభిః యేతత్ క్షణపర్యంతం మధ్యవర్తినికాలే సంభావితేభ్యో పాపేభ్యః, సంకిలీ కరణేభ్యః, మలినీకరణేభ్యః, జాతిభ్రంశ కరణేభ్యః, అపాత్రీకరణేభ్యః, అజ్ఞానతః సగ్గుస్కృతేభ్యః, అజ్ఞానతోతేభ్యఃస్తేభో, జ్ఞానతఃక్తేభ్యః, నిరతరాభవసితేభ్యః, చిరకాలాభ్యస్తేభ్యః, బహుభ్యో బహు విధేభ్యః, పాపేభ్యః విముక్తో భవతి – విముక్తో భవతి / ఇతి ఆశీః /

ఆచమ్య – దేశకాలౌ సంకీర్త్య ......

శరీర శుధ్యర్థం సకల పాప క్షయార్థం దశవిధ స్నానం కరిష్యే //

శ్లో .. అగ్రమగ్రశ్చరంతీనాం ఔశదీనాం వనస్పతే /

తాసాంవృశభ పత్నీనాం పాపంమ్మేహర గోమయ // గోమయేన స్నానం

శ్లో.. మృత్తికేబ్రహ్మ రూపేత్వం మృత్తికేవిష్ణురూపిణీ /

సుకృతం దుశ్కృతంచైవ మాంప్రాపయ పరాంగతిం // మృత్తికా

శ్లో.. ప్రాతర్ మధ్యాహ్నసంధ్యాసు త్రిమూత్రామ్నాయ మృత్తికే /

చతువింశద్వర్ణరూపే గాయత్రీ భాస్వతే నమః // గోమూత్రం

శ్లో.. యోదేవస్సవితాస్మాకం ధియోధర్మాదిగోచరాః /

ప్రేరయేత్ తస్య యత్భర్గః త్వరేణ్యముపాస్మహే // కుశోదకం,

శ్లో.. కామధేను సముధ్భూతం దేవర్షి పితృ తృప్తిదం /

పయస్నానం కరిష్యామి సర్వపాప నివృత్తయే // పయస్నానం,

శ్లో.. చంద్రమండల సంకాశం సర్వదేవమయం దధి /

స్నానార్థం స్వీకరిష్యామి వాసుదేవ నమేస్తుతే // దధి స్నానం,

శ్లో.. ఆజ్యంసురాణామాహారం దేవ్షి పితృ తృప్తిదం /

స్నానార్థం దీయతాందేవ మమ పాపంవ్యపోహతు // ఆజ్యస్నానం,

శ్లో.. సర్వోశధి సమాయుక్తం పీయూశసదృశం మధు /

స్నానార్థం ప్రతి గృహ్ణాతు సర్వదోషోపశాంతయే // మధుస్నానం,

శ్లో.. ఇక్షు ఖండ సముధ్భూతందివ్యరూప సమన్వితం /

శర్కరా స్వేత వర్ణాపి భక్షణే చామృతోపమా // శర్కరా స్నానం,

శ్లో.. శ్రీకరంచ పవిత్రంచ శోకరోగనివారణం /

లోకేవశీకరణంపుంసాం భస్మం త్రైలోక్యపావనం // భస్మస్నానం,

శ్లో.. ఆపః పవిత్రమమలం ఆపోనారాయణాబిదం /

దేహమలహరం తస్మాత్ స్నానార్థం ప్రతిగృహ్యతాం // శుద్ధోదకస్నానం,

శ్లో.. గంగా గంగేతి యోభృయాత్ యోజనానాం శతైరపి /

ముచ్యతేస్సర్వ పాపేభ్యో విష్ణులోకం సగచ్ఛతి // సుస్నాతోభవ

// తత్సత్ బ్రహ్మార్పణమస్తు //

ఆచమ్య ..... యేవంగుణవిశేషన విశిష్టాయాం – శుభతిథౌ ..... తీర్థస్నానం కరిష్యే //

శ్లో.. తీక్ష్ణ దౌంష్ట్ర మహాకాయ కల్పాంత దహనోపమా /

భైరవాయ నమస్తుభ్యం అనుజ్ఞ్యాందాతు మర్హసి //

శ్లో.. యోసౌసర్వ గతోవిష్ణుః చిత్స్వరూపీ నిరంజనః /

సయేవ ద్రవరూపేణ గాంగాంభోనాత్రసంశయః //

శ్లో.. త్రయంబక జటోద్భూతే గౌతమస్యాఘనాశినీ /

సయేవ ద్రవరూపేణ గాంగాంభో నాత్రసంశయః // స్నాత్వా,

శ్లో.. బ్రహ్మముఖ సహస్రాణి శివలింగ శతానిచ /

విష్ణోర్నామ సహస్రాణి శిఖాయాం గ్రధికేసదా // ఇతి శిఖాం భద్వా ,

శ్లో. పాఠభేదం (ఉుర్ధ్వకేశి విరూపాక్షీ మాంస శోణిత భక్షిణి తిష్ఠదేవి శిఖామధ్యే చాముండేహ్యాపరాజితా)

ఆచమ్య ..... కేశవా ...... శ్రీకృష్ణా / తీర్థరాజాయ నమః ఇదమర్ఘ్యం సమర్పయామి /

శ్లో.. త్వంరాజా సర్వతీర్థానాం / త్వమేవ జగతః పితా /

యాచితో తీర్థమేదేహి / సర్వ పాపైః ప్రముచ్యతే //

గోవింద గోవింద శ్రీ మహా విష్ణో శుభ వాసరే .... మమ మనో వాక్కాయ కర్మణే జాన అజాన కృత, నేత్ర దోశ, వాక్ దోశ, శరీరదోశ, సర్వేశాంపాపానాం నివృత్యర్థం, ...

స్నానమహం కరిష్యే //

శ్లో.. గంగా గంగేతి యోభృయాత్ యోజనానాం శతైరపి /

ముచ్యతేస్సర్వ పాపేభ్యో విష్ణులోకం సగచ్ఛతి //

శ్లో .. నమస్తే కమల నభాయా నమస్తే జలశాయినే /

నమస్తేస్తు హృశీకేశా గృహాణార్ఘ్యం నమేస్తుతే //

శ్లో .. బ్రహ్మాద్రి శిఖరోత్పన్న త్రికంతక విరాజితే /

ఆయాంతు గౌతమీతోయం సింహాయుక్తే బృహస్పతి //

శ్లో .. బ్రహ్మ కమండల సంభూతే పూర్ణ చంద్ర నిభాననే /

త్రైలోక్య వందితేదేవీ గృహాణార్ఘ్యం నమేస్తుతే //

శ్లో.. పిప్పలాదాత్ సముత్పన్నే కృత్ త్రైలోక్య భయంకరీ /

పాశాణాం తేమయా దత్తం ఆహారార్థం ప్రకల్పితం// ఇతి సైకతాని తీరే విసృజేత్ //

శ్లో .. శరీరం జర్ఝరీ భూతం వ్యాధి గ్రస్తే కళేబరం /

ఔశధం గౌతమీ తోయం వైద్యోనారాయణో హరిః //

శ్లో .. హరి గంగేనమో గంగే నమో గంగే నమో నమః /

సర్వాపరాధినమహం త్రాహిమాం శరణాగతః //

పుష్కర నదీ స్నాన శ్లోకము అధికపాఠము

శ్లో .. తీర్థకోటి అర్థకోటీచ తీర్థాని భువనత్రయం /

ఆయాంతు గౌతమీ తోయే సింహాయుక్తే బృహస్పతి //

స్నానార్థం అనుజ్ఞా / సుస్నాతో భవ / తీర్థ స్నాన ఫలితమస్తు //

// తత్సత్ బ్రహ్మార్పణమస్తు //

పంచగవ్య ప్రాశనము:-

ఆచమ్య / కేశవ .... శ్రీకృష్ణ //

దేశకాలౌ సంకీర్త్య .. శరీర శుద్ధ్యర్థం – పూర్వకృత పాపక్షయార్థం - అదివ్యాధి నివారణార్థం

పంచగవ్య ప్రాశనం కరిష్యే //

పైన స్నానములో చెప్పబడిన పంచగవ్య మంత్రములతో మేళనచేసేది /

కుశమూలే స్థితో బ్రహ్మ కుశ మధ్యే జనార్దనః |

కుశాగ్రే శంకరో దేవ స్త్రయో దేవాః కుశస్థితః // ఇతి కుశోదకం /

మృత్యుంజయాయ రుద్రాయ నీలకంఠాయ శంభవే / అమృతేశాయ శర్వాయ మహాదేవాయ

తేనమః / ఇతి యజ్ఞకాష్ఠేన ఆలోడ్య /

పంచదశ శివం కృత్వా //

పంచగవ్య ప్రాశన శ్లోకము :-

యత్త్వగస్థి గతం పాపం దేహేతిష్ఠతి మామకే /

ప్రాశనాత్ పంచగవ్యస్య దహత్యగ్ని రివేంధనం // శివాయనమః / ఇతి ప్రాశ్య /

తత్సత్ బ్రహ్మార్పణమస్తు //

దత్తం //

ఆచమ్య -

అనేన కృత ప్రాయశ్చిత్తేన - మృత్తికాస్నానేన – నదీస్నానేన – దశవిధస్నానేన – పంచగవ్య

ప్రాశనేన తత్సత్ బ్రహ్మార్పణమస్తు .